Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

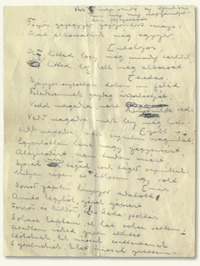
Ludovicus Carbo: *Dialogus de Matthiae regis laudibus*
Ferrara, 1473–1475

Compendium logicae, Venezia Guilelmus de Cereto,
Tridinensis 20. Jun. 1489, ősnyomtatvány

József vásárolt meg a Tudós Társaságnak 1840-ben, és amely bizonyítottan Mátyás király Corvina könyvtárában volt.

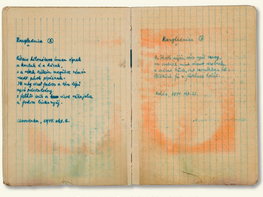
A Kézirattár őrzi Magyarország második legnagyobb ősnyomtatvány-gyűjteményét, amelynek angol nyelvű modern katalógusát Rozsondai Marianne és Rozsondai Béla 2013-ban jelentette meg. Itt kapott helyet a Régi Magyar Könyvtár is, vagyis az 1711 előtti nyelvi, területi és szerzői hungaricumok igen gazdag anyaga, valamint a külföldön nem magyar szerzőtől idegen nyelven megjelent, de magyar vonatkozású könyvek csoportja is.

Ady Endre *Elbocsátó szép üzenet* című versének
fogalmazványa, 1912

A Kézirattár számos írói és tudóshagyatékot őriz. Megtalálhatók itt a 19. századi magyar irodalom legkiválóbb szerzőinek remekművei, így például Kazinczy Ferenc, Kisfaludy Károly, Berzsenyi Dániel alkotásai, de ide kerültek Vörösmarty Mihály, Madách Imre, Arany János, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán eredeti kéziratai és tárgyi emlékei is. Szintén a Kézirattárban van az alapító, Széchenyi István kéziratos hagyatéka.

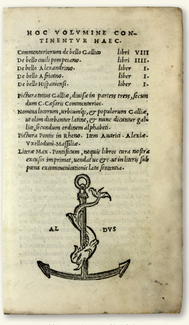
A 20. századi irodalmi hagyatékok sorát az Ady-gyűjtemény nyitja, benne a Léda-szerelmet lezáró *Elbocsátó, szép üzenet* autográfjával. Kosztolányi Dezső, Szabó Lőrinc, Babits Mihály, Veres Péter és Pilinszky János hagyatékának jelentős része szintén a Kézirattárat gazdagítja. Gyarmati Fanni, Radnóti Miklós özvegye 2008-ban ajándékozta férje teljes hagyatékát a Kézirattárnak. A felsorolást hosszan folytathatnánk.

A *Bori notesz* a Rozgyelnicek két darabjának
elmosódott soraival

A tudóshagyatékok közül kiemelkedik Bolyai János és Eötvös Loránd iratanyagának egy-egy tétele: Bolyai korszakalkotó művének, az 1831-ben megjelent *Appendix* első kiadásának példánya, valamint Eötvös Lorándnak, az MTA 1889 és 1905 közötti elnökének, 1928-ban kiadott *The Small Original Eötvös Torsion Balance* című brosúrája – mindkettő megtalálható az UNESCO Világemlékezet listáján.

A 20. század világhírű magyar, magyar származású és külföldi természettudósaitól, Neumann Jánostól, Bay Zoltántól, valamint a Nobel-díjas Wigner Jenőtől és Szent-Györgyi Alberttől, Albert Einsteintől és Werner Heisenbergtől is számos levelet, kéziratot őriz a Kézirattár. A társadalomtudósok közül Fülep Lajos művészetfilozófusnak és Bibó Istvánnak, a magyar politikai gondolkodás klasszikusának szinte teljes kéziratos hagyatéka is a Kézirattár állományának része.

Aldus Manutius nyomdászjelvénye

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményének egyik munkaszobája az 1950-es években

Az MTA kincseit a *Borúra derű* című kiállítás mutatja be részletesen.

MTA 200 ÉVES A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA